

ΙΣΤΟΡΙΑ Α΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3^ο ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να παρουσιάσετε:

α. τις αρχές που διέπουν τις κοινωνίες των ελληνοιστικών χρόνων. (μονάδες 12)

β. τον τρόπο διαμόρφωσης της ελληνοιστικής κοινής (γλώσσας) και τον ρόλο που διαδραμάτισε στη μετάδοση των αρχών που διέπουν τις κοινωνίες των ελληνοιστικών χρόνων. (μονάδες 13)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Σ' αυτές τις [ενν. ελληνοιστικές] πόλεις έπεσαν οι παραδοσιακοί φραγμοί που χώριζαν την Ευρώπη από την Ασία. Έτσι, εκατό χρόνια περίπου μετά τον Αλέξανδρο, ο μεγάλος σοφός Ερατοσθένης επέκρινε¹, αυτούς που, ακολουθώντας τον Αριστοτέλη, χώριζαν τους ανθρώπους σε Έλληνες και Βαρβάρους και ζητούσε να τους διακρίνουν μάλλον σύμφωνα με τον τρόπο του Αλέξανδρου, δηλαδή σύμφωνα με τις ηθικές και πνευματικές τους ιδιότητες σε καλούς και σε κακούς, γιατί, όπως έλεγε, «ακόμα και ανάμεσα στους Έλληνες βρίσκονται πολλοί κακοί άνθρωποι, ενώ ανάμεσα στους Βαρβάρους υπάρχουν άνθρωποι με υψηλό πολιτισμό, όπως οι Ινδοί και οι Άριοι (Ιρανοί). [...] Η ελληνική γλώσσα αποτέλεσε το όχημα αυτού του μοναδικού κοσμοπολίτικου πολιτισμού. [...] Την ίδια εποχή, οι Εβραίοι της Διασποράς υιοθέτησαν σχεδόν αμέσως τα ελληνικά, έτσι ώστε, ήδη από τον 3ο αιώνα, οι Εβραίοι της Αλεξάνδρειας υποχρεώθηκαν να μεταφράσουν τη Βίβλο στα ελληνικά, γιατί κατά τη Θεία Λειτουργία, οι κοινότητες δεν την καταλάβαιναν πλέον αρκετά στην πρωτότυπη γλώσσα.

Παπαϊωάννου, Κ., *Τέχνη και Πολιτισμός στην Αρχαία Ελλάδα*, Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα 1998, σσ. 320-321.

¹Ασκούσε κριτική.